

3.10.2025

Suomen uusiutuvat ry:n palaute Fingridin kantaverkon kehittämissuunnitelman luonnoksesta

Suomen uusiutuvat kiittää mahdollisuudesta kommentoida kantaverkon kehittämissuunnitelmaa vuosille 2026–2035. On hyvä, että kantaverkon kehittämistä tehdään avoimesti ja läpinäkyvästi. Kiitämme myös Fingridin proaktiivista otetta kantaverkon kehittämisessä ja sähköjärjestelmän tulevien muutosten huomioimisessa.

Kantaverkon kehittämissuunnitelmassa on hienosti tunnistettu tulevaisuuden taloudellisen menestyksen lähtökohdat, joissa puhdas ja edullinen sähkö on teollisuuden toimintaympäristössä, ja siis koko Suomen menestyksessä, ratkaisevan tärkeässä asemassa. Tämän huomioimista kantaverkkoinvestointien kiirehtimisessä toivoisimme vielä nykyistäkin enemmän. Pyydämmekin Fingridiä pohtimaan, voisiko todennäköisimpiä tulevaisuuden investointeja toteuttaa nykyistä etupainotteisemmin.

Kehittämissuunnitelman lähtökohdat, joustavuus ja jatkuvat prosessit, ovat kannatettavia. Tuulivoimahankkeiden rakentaminen on nopeaa, mutta kehittäminen ja hankkeiden lopullinen toteutuminen vaikeasti ennustettavaa. Edellisen päivityksen jälkeen Suomeen on alettu suunnitella myös kasvava määrä aurinkosähköhankkeita sekä vihreän siirtymän sähkönkulutuksen investointeja. Myös näissä lopulta toteutuvien hankkeiden sijaintien ennustaminen on haastavaa. Sähköistyvän yhteiskunnan tarpeet voivat tuoda nopeasti muuttuvia tilanteita ja tarpeita, joihin vastaaminen tarvitsee jopa vielä enemmän ketteryyttä ja joustavuutta mitä Fingridillä tällä hetkellä on.

Hankkeiden määrä ja toteuttamisnopeus

Kantaverkon kehittämissuunnitelman mukaan lähivuosina on valmistumassa useita hankkeita, jotka helpottavat uuden tuotannon ja kulutuksen liittämistä kantaverkkoon. Suomen uusiutuvat on kuitenkin huolissaan näiden hankkeiden riittävydestä ja tarpeeksi nopeasta valmistumisesta, kun tiedetään, että jo nyt Länsi-Suomessa on alueita, joilla uutta tuulivoimaa ei voi useaan vuoteen liittää verkkoon. Tällaisten tilanteiden välttäminen tulevaisuudessa olisi erittäin tärkeää Suomen positiivisen investointiympäristön säilyttämiseksi.

On syytä huomioida, että tämän hetken hidas investointitahti tuulivoimassa tulee todennäköisesti kääntymään nopeaksi kasvuksi lähivuosina ja hankekehittäjillä on jo luvitettuja hankkeita tuhansien megawattien edestä. Nämä voivat toteutua muutamassa

vuodessa kysynnän kasvun myötä. Tässä tilanteessa on riski, että kantaverkon voimajohtojen toteutusajataulu hidastaa sähköntuotannon lisäämistä Suomessa.

Suomen uusiutuvat pitää tärkeänä ja perusteltuna, että 2030 luvun alkuun suunniteltuja kantaverkkoinvestointeja voidaan nopeuttaa ja todennäköisimpiä investointeja toteuttaa myös etupainotteisesti. Näin yksityisille investoijille syntyisi selkeä näkemys Suomen tahtotilasta vihreän siirtymän edistämiseksi ja varmuus omien investointiensä toteuttamisedellytyksistä. Asian huomioiminen on yhtä tärkeää niin kulutus- kuin tuotantopainotteisillakin alueilla. Suomella ei ole varaa menettää investointeja pullonkaulojen vuoksi.

Kantaverkon kehittämissuunnitelmassa mainitaan kyselyjen kulutushankkeiden kokoluokan kasvaneen ja yksittäisen hankkeen voivan viedä joillain alueilla koko sähköverkon kapasiteetin. Toivomme, että tähän haasteeseen vastaamiseen on varauduttu huolella, sillä suuret hankkeet tuovat Suomelle myös suuria hyötyjä.

Merituulivoima

Suomen uusiutuvat on huolissaan merituulivoiman vähäisestä huomiosta osana kantaverkon kehittämissuunnitelmaa, sillä merituulivoiman rooli Suomen ilmastotavoitteiden toteuttamisessa ja vihreän siirtymän edistämiseksi on keskeinen. Suunnitelmassa ei esimerkiksi viitata Fingridin viime vuonna laatimaan merituulivoimaselvitykseen ja siinä tunnistettuihin alustaviin merituulivoiman liityntäpisteisiin. Suomessa on jo useita merituulivoimahankkeita, joiden arvioidaan valmistuvan 2030-luvun alkupuolella. Liitettävyyden epäselvä tilanne hidastaa merkittävästi näiden hankkeiden etenemistä. Tämä lisää epävarmuutta ja heikentää investointihalukkuutta jo valmiiksi haastavassa markkinatilanteessa. Lisäksi liityntäpisteiden aikataulutuksen osalta tulisi huomioida teollisen sähkön kysynnän kehitys ja merituulivoimahankkeiden sijainti näiden kulutuspisteiden läheisyydessä.

Korostamme, että Fingridin tulisi ottaa aktiivinen rooli myös merialueiden sähköverkon rakentamisessa ja omistamisessa sen sijaan, että merituulivoimahankkeiden liitynnät jäisivät kokonaan hankekehittäjien vastuulle. Sähköverkon laajentaminen merelle on strateginen investointi, joka mahdollistaa merituulivoiman teollisen mittakaavan käyttöönoton, parantaa sähkömarkkinoiden toimivuutta ja tukee Suomen energiaomavaraisuutta sekä vetytalouden pitkäjänteistä kehittämistä. Suomella ei ole varaa sulkea yhtä teollisen mittakaavan energiantuotantomuotoa kantaverkkonsa ulkopuolelle. Fingridin koordinointi on välttämätöntä järjestelmätason synergioiden saavuttamiseksi.

Kaikilla energiantuotantomuodoilla tulee olla yhtäläiset edellytykset päästä verkkoon. Ennakoitava ja tasapuolinen liityntämalli on ratkaisevaa investointien toteutumiselle ja vihreän siirtymän vauhdittamiselle. Fingridin koordinoima verkko varmistaisi kapasiteetin useille hankkeille ja ehkäisisi erillisten liityntöjen aiheuttamia pullonkauloja. Fingridin rooli kantaverkon haltijana mahdollistaa liittymispisteiden teknisen standardoinnin ja

keskitetyn suunnittelun. Tämä vähentäisi päällekkäisiä investointeja, nopeuttaisi toteutusta ja pienentäisi kokonaiskustannuksia. Kustannukset voidaan verkkomaksujen kautta jakaa oikeudenmukaisesti.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa todetaan, että Suomi pyrkii saavuttamaan kilpailuedun merituulivoimassa muihin Itämeren maihin nähden. Sähkönsiirtoverkon laajentaminen merialueille on yksi keskeisistä edellytyksistä tämän tavoitteen saavuttamiseksi sekä merituulivoiman integroimiseksi Suomen sähköjärjestelmään tavalla, joka tukee koko energiajärjestelmän optimointia, huoltovarmuutta ja investointien ennakoitavuutta.

Itä-Suomi

Suomen uusiutuvat näkee Itä-Suomeen suuntautuvien panostusten vähäisyyden kantaverkon kehittämissuunnitelmassa selkeänä puutteena. Ymmärrämme, että rajallisia resursseja keskitetään Länsi-Suomeen, jossa on jo paljon tuulivoimaa sekä pitkälle edenneitä sähkön tuotanto- ja -kulutushankkeita. Tilanteessa, jossa Suomi pyrkii hiilidioksidineutraaliksi vuoteen 2035 mennessä ja lisäksi varmistamaan Suomeen 10 % vuoden 2030 Euroopan vetyinvestoinneista, kyseessä ei kuitenkaan pitäisi olla *joko tai* -tilanne, vaan *sekä että -tilanne*: resursseja pitäisi edelleen lisätä siten, että kantaverkon kehittämistä voidaan tehdä sekä Länsi- että Itä-Suomessa samanaikaisesti ja jopa etupainotteisesti.

Kunnioittaen,

Matias Ollila
Edunvalvontajohtaja
Suomen uusiutuvat ry
p. 040 124 7411
s. matias.ollila@suomenuusiutuvat.fi